

**REPUBLIKA HRVATKSA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

**NACRT
PRIJEDLOGA ZAKONA O PROBACIJI**

Zagreb, svibanj, 2015.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10. i 5/14.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Izvršavanje kaznenopravnih sankcija u Republici Hrvatskoj propisano je Zakonom o izvršenju kazne zatvora („Narodne novine“, broj 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03., 76/07., 27/08., 83/09., 18/11., 48/11., 125/11., 56/13. i 150/13.) i Zakonom o probaciji („Narodne novine“, broj 143/12.).

Prvi Zakon o probaciji donesen je u prosincu 2009. godine („Narodne novine“, broj 153/09) i bio je osnova za izgradnju profesionalne Probacijske službe. Nakon što su se 2011. godine započeli otvarati probacijski uredi i sustav se formirao, postalo je jasnije u kojem smjeru treba razvijati Probacijsku službu u Republici Hrvatskoj. Izmjene i dopune Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 143/12.) koje su stupile na snagu 01. siječnja 2013. godine propisale su brojne novine u određivanju pojedinih instituta iz nadležnosti probacijskog sustava pa je bilo nužno izraditi novi Zakon o probaciji. Zakon o probaciji iz 2012. godine, a koji je u primjeni od 01. siječnja 2013. godine, donesen je radi usklađenja s novim Kaznenim zakonom („Narodne novine, broj 125/11. i 144/12.).

Paralelno sa stupanjem na snagu novoga Zakona o probaciji, u siječnju 2013. godine, otvoren je i posljednji 12 probacijski ured u Republici Hrvatskoj te je Probacijska služba zaživjela u punom opsegu: postala je dostupna svim građanima te je započela izvršavanje različitih poslova u svim fazama kaznenog postupka kako je to propisano Kaznenim zakonom i Zakonom o probaciji.

Profesionalna Probacijska služba danas djeluje kroz Središnji ured u Ministarstvu pravosuđa i 12 lokalnih probacijskih ureda smještenih u Bjelovaru, Dubrovniku, Osijeku, Požegi, Puli, Rijeci, Sisku, Splitu, Varaždinu, Zadru i Zagrebu. U protekloj 2014. godini Probacijska služba je ostvarila odlične rezultate u izvršavanju probacijskih poslova. Zaprimljeno je 3618 novih predmeta u rad, 85% predmeta je uspješno izvršeno, a osobe uključene u probaciju odradile su ukupno 490.710 sati rada za opće dobro. Značajan je ovaj konstantni porast broja predmeta u radu probacijskih ureda: od 1573 predmeta zaprimljena 2012. godine, preko 3304 predmeta zaprimljenih tijekom 2013. godine, do 3618 predmeta 2014. godine. Ovaj porast je osobito izražen kod predmeta rada za opće dobro: tako je 2012. godine zaprimljeno 954 predmeta, 2013. godine 1092, a 2014. godine 1510 predmeta rada za opće dobro. Značajan je porast predmeta uvjetnog otpusta u okviru kojih probacijski službenici rade sa počiniteljima najtežih kaznenih djela (tako je primjerice tijekom 2014. godine u nadzoru bilo 103 osuđenika koji su počinili kazneno djelo ubojstva, 55 osuđenika koji su počinili kazneno djelo silovanje). Ovaj porast broja predmeta pokazuje kako je probacija u kazneno-pravnom sustavu prihvaćena kao stručan i relevantan partner u procesu izvršavanja sankcija.

Budući je Hrvatski sabor u svibnju 2015. godine izglasao izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima se, između ostaloga, određuju i nove nadležnosti za probacijski sustav potrebno je s time uskladiti Zakon o probaciji. Naime, izmjenama i dopunama Kaznenog zakona probaciji se u nadležnost stavlja dio sigurnosnih mjera. Osim navedenoga, došlo je i do izmjena vezano uz izvršavanje kaznenopravne sankcije rada za opće dobro i posebnih obveza. Nadalje, praksa rada probacijskih ureda tijekom 2013. i 2014. godine pokazala je potrebu za određenim promjenama u zakonodavnom uređenju izvršavanja probacijskih poslova. Zbog svega navedenog izrađene su izmjene i dopune Zakona o probaciji. Kako se radi o većem broju intervencija u Zakon, potrebno je donijeti novi Zakon o probaciji.

Osim što se Prijedlogom Zakona o probaciji predlaže usklađivanje s izmjenama i dopunama Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 56/15), u odnosu na koji je potrebno urediti pitanje izvršavanja pojedinih sigurnosnih mjera kao novih poslova u nadležnosti probacije te redefinirati izvršavanje rada za opće dobro i posebnih obveza, precizirati nadziranje uvjetnog otpusta i zaštitnog nadzora te druga pitanja uređena Kaznenim zakonom, a koja se odnose na izvršavanje probacijskih poslova, također je osobito važno istaknuti da su sudska praksa i stručna stajališta Vrhovnog suda Republike Hrvatske ukazali da je dio odredbi Zakona o probaciji potrebno izmijeniti kako bi se uskladile sa izričajem iz Kaznenog zakona (naime, Vrhovni sud Republike Hrvatske donio je pravna shvaćanja vezano uz primjenu određenih zakonskih odredbi vezano uz izvršavanje probacijskih poslova).

Dakle, novim Zakonom o probaciji olakšat će se postupanje probacijskih službenika i unaprijediti suradnja s drugim dionicima te će se otkloniti nedostaci vezani uz pitanje nadležnosti. Isto tako, njegovim donošenjem omogućava se postupanje probacijskih službenika u odnosu na nove poslove koje su im u nadležnost stavljene izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Preostale izmjene rezultat su potreba na koje je ukazala praksa i uklanjanja uočenih nejasnoća u primjeni samog Zakona.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

Nacrt Zakona o probaciji sastoji se od dvanaest glavnih dijelova:

1. Uvodne odredbe
2. Temeljna načela
3. Prava i obveze osobe uključene u probaciju
4. Probacijski poslovi i dokumentacija
5. Izvješća
6. Izvršavanje kazne zatvora i uvjetni otpust
7. Izvršavanje zaštitnog nadzora
8. Izvršavanje rada za opće dobro
9. Izvršavanje posebnih obveza
10. Izvršavanje sigurnosnih mjera
11. Izvršavanje obveza po rješenju državnog odvjetnika
12. Prijelazne i završne odredbe

Ovim prijedlogom uređuju se odredbe koje treba uskladiti sa Kaznenim zakonom kao i one odredbe koje su izazivale poteškoće u primjeni pa se stoga usklađuju s potrebama prakse.

Određuje se krajnji datum za dostavu godišnjeg izvješća o radu Probacijske službe koji je usklađen s datumom podnošenja godišnjih izvješća drugih državnih tijela.

Učinjena su bitna poboljšanja vezana uz obavljanje probacijskih poslova kao što je primjerice pitanje prikupljanja osobnih i drugih podataka te je jasno definirano da probacija postupa samo prema punoljetnim počiniteljima kaznenih djela (i do sada je probacija postupala isključivo prema punoljetnim osobama no to nije bilo izričito navedeno u Zakonu).

U prijedlogu ovog novog Zakona o probaciji, vezano uz izvršavanje rada za opće dobro, unesene su bitne promjene koje je inicirala dosadašnja praksa u izvršavanju probacijskih poslova. Navedeno će doprinijeti boljoj ujednačenosti i kvalitetnijem izvršavanju ove sankcije. Prijedlogom je jasnije definirana nadležnost tijela koje prati izvršavanje ove sankcije, odnosno tijela kojima probacija podnosi izvješća i dostavlja obavijesti u konkretnim predmetima, za što se očekuje da će doprinijeti bržem donošenju sudskih odluka, što je od osobitog značaja u slučajevima neizvršavanja rada za opće dobro, odnosno izbjegavanja izvršavanja sankcije. Nadalje, definirana je mogućnost donošenja rješenja o odgodi izvršavanja rada za opće dobro, prije donošenja rješenja o upućivanju na rad, što postojećim Zakonom nije bilo predviđenom, a pokazalo se potrebnim u praksi (često se u praksi događalo da jedan od razloga za odgodu nastupi prije donošenja rješenja, npr. akutno oboljenje, pa je tada trebalo donijeti rješenje o upućivanju na rad za opće dobro, a nakon toga se donosilo novo rješenje o odgodi čime se samo dodatno birokratiziralo postupanje). Također su prošireni razlozi za odgodu i prekid rada za opće dobro kako bi se uskladili sa životnim situacijama i potrebama osoba uključenih u probaciju (npr. mogućnost odgode/prekida rada za opće dobro zbog sezonskog posla ili odlaska na brod, a za što do sada nije bilo zakonske mogućnosti). Isto tako, sada je moguće da se i po službenoj dužnosti donese rješenje o odgodi/prekidu rada za opće dobro ukoliko

osoba uključena u probaciju to nije sama u stanju zatražiti (ovakva potreba uočena je za vrijeme elementarnih nepogoda u Istočnoj Slavoniji).

U vidu posebnih glava dodano je izvršavanje sigurnosnih mjera (obavezno psihijatrijsko liječenje, obvezno liječenje od ovisnosti, obvezan psihosocijalni tretman) te izvršavanje obveza po rješenju državnog odvjetnika.

Kod probacijskih poslova jasno je naglašeno nadziranje prekida izvršavanja kazne zatvora kada to odluči sudac izvršenja te nadzor nad korištenjem pogodnosti tijekom izvršavanja kazne zatvora kada zatvor odnosno kaznionica procijeni potrebnim, a što do sada nije bilo jasno definirano. Isto tako, novim Zakonom o probaciji biti će jasnije u kojim je slučajevima probacijska služba nadležna za nadzor uvjetnog otpusta, odnosno kada je rješenje o uvjetnom otpustu potrebno dostaviti probacijskoj službi. Vezano uz dostavu izvješća od strane probacijske službe na zahtjev nadležnih tijela, preciznije je određeno kada zatvor odnosno kaznionica može zatražiti izvješće od probacijske službe, a konkretnije su i opisane okolnosti koje probacijski službenik provjerava u okviru dostave izvješća o uvjetnom otpustu.

Vezano uz same probacijske službenike, navodi se da im pripada poseban dodatak na plaću zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada. Naime, probacijski službenici svakodnevno rade sa visokorizičnim počiniteljima kaznenih djela bez posebnih sigurnosnih zaštita. Osim toga, probacijski službenici su vrlo često na terenu koji uključuje i odlazak u dom počinitelja kaznenog djela. Osobe uključene u probaciju vrlo često imaju teške zdravstvene probleme (različite psihičke bolesti kao što su poremećaj ličnosti, psihoze, šizofrenija, PTSP, ali i druge bolesti kao što su hepatitis, tuberkuloza i slično) što povećava opasnost za život i zdravlje probacijskih službenika. Posebni dodaci na plaću probacijskih službenika propisani su Uredbom o poslovima i posebnim uvjetima rada u državnoj službi. Također, ovim se prijedlogom uz dosadašnju službenu iskaznicu uvodi i značka za probacijske službenike radi bolje prepoznatljivosti (izrada znački za probacijske službenike neće iziskivati dodatno opterećenje Državnog proračuna jer su materijalna sredstva osigurana u proračunu tijela).

c) Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Zakon o probaciji će se uskladiti s izmjenama i dopunama Kaznenog zakona te će se sukladno tome propisati dodatni poslovi za Probacijsku službu. Također, novi Zakon o probaciji olakšat će rad probacijskoj službi te će doprinijeti kvaliteti izvršavanja poslova i ubrzati suradnju probacijskih ureda s nadležnim tijelima.

Strateško opredjeljenje probacijskog sustava o suradnji sa zajednicom radi zaštite javnosti i smanjenja rizika od recidivizma kroz rehabilitaciju i reintegraciju počinitelja kaznenog djela u zajednicu je zadržano i unaprijeđeno. Donošenjem novog Zakona o probaciji očekuje se i racionalnije i učinkovitije izvršavanje probacijskih poslova.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovoga Zakona osigurat će se unutar postojećih sredstava iz Državnog proračuna.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O PROBACIJI, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Nacrta prijedloga Zakona o probaciji s obrazloženjem.

Dio prvi OPĆE ODREDBE

Glava I. UVODNE ODREDBE

Osnovna odredba

Članak 1.

Ovaj Zakon propisuje svrhu i sadržaj probacijskih poslova, način izvršavanja tih poslova i tijela nadležna za njihovo izvršenje.

Svrha i sadržaj probacijskih poslova

Članak 2.

(1) Probacijski poslovi su poslovi od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljaju se s ciljem zaštite društvene zajednice od počinitelja kaznenog djela, njegove resocijalizacije i reintegracije u zajednicu utjecanjem na rizične čimbenike koji su povezani s činjenjem kaznenih djela.

(2) Probacijski poslovi se obavljaju pri odlučivanju o kaznenom progonu, izboru vrste kazni i izvršavanju kazni izrečenih počinitelju kaznenog djela.

(3) O radu probacijske službe Vlada Republike Hrvatske izvješćuje Hrvatski sabor jedanput godišnje, a najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu.

Način izvršavanja probacijskih poslova

Članak 3.

(1) Probacijske poslove obavljaju probacijski službenici u probacijskim uredima, na temelju zahtjeva, pravomoćnih i izvršnih odluka suda ili zahtjeva, odnosno odluka državnog odvjetnika te na zahtjev kaznionice ili zatvora, pojedinačno za svaku osobu uključenu u probaciju.

(2) Odluke i druga pismena izrađena pri obavljanju probacijskih poslova nisu upravni akti u smislu Zakona o općem upravnom postupku te se dostavljaju sukladno odredbama o dostavi propisanih Zakonom o kaznenom postupku.

Tijela nadležna za izvršavanje probacijskih poslova

Članak 4.

(1) Provođenje probacijskih poslova je u nadležnosti središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa koje te poslove obavlja putem nadležne unutarnje ustrojstvene jedinice (u daljnjem tekstu: probacijsko tijelo), u čijem sastavu su Središnji ured i probacijski uredi. Probacijsko tijelo u izvršavanju

probacijskih poslova surađuje s tijelima državne vlasti, znanstvenim i drugim ustanovama, tijelima lokalne zajednice i drugim institucijama ili pravnim osobama te razmjenjuje relevantne informacije i podatke.

(2) Središnji ured prati, unapređuje i nadzire zakonitost rada i postupanja u probacijskim uredima te provodi nadzor nad radom probacijskih ureda.

(3) Za poslove probacije u pravilu je mjesno nadležan probacijski ured prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osobe uključene u probaciju.

(4) Iznimno od stavka 3. ovog članka ako iz opravdanih razloga i sukladno načelu efikasnosti proizlazi potreba za nadležnošću nekog drugog probacijskog ureda u Republici Hrvatskoj o tome će odlučiti Središnji ured.

(5) Probacijske poslove obavljaju probacijski službenici: socijalni pedagozi, socijalni radnici, psiholozi i pravnici te iznimno drugi stručnjaci u području drugih društvenih i humanističkih znanosti.

(6) Usavršavanje probacijskih službenika organizira se putem edukacijskog centra probacijskog tijela sukladno Pravilniku o načinu obavljanja probacijskih poslova kojeg donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(7) Probacijski službenici zadužuju službenu značku i službenu iskaznicu, čiji se izgled i sadržaj propisuje Pravilnikom iz stavka 6. ovog članka.

(8) Službenici probacijskih ureda: probacijski službenici (uključujući rukovodeće probacijske službenike – voditelje probacijskih ureda) te upravni i stručni referenti rade u posebnim uvjetima i imaju posebne dužnosti i ovlasti.

(9) Službenicima probacijskih ureda zbog posebnih uvjeta rada kao što su povećani rizici za život i zdravlje, izloženost zaraznim bolestima i stresu, pripada poseban dodatak na plaću.

(10) Poslove s posebnim uvjetima rada i pravo na posebne dodatke iz stavka 9. ovog članka utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

Značenje izraza

Članak 5.

(1) Osoba uključena u probaciju je svaka punoljetna osoba prema kojoj se na temelju odluke nadležnog tijela provode probacijski poslovi propisani ovim Zakonom, a koja ima prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj.

(2) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira na to jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se jednako na muški i ženski rod.

Glava II. TEMELJNA NAČELA

Zabrana nezakonitog postupanja i diskriminacije

Članak 6.

(1) Osobi uključenoj u probaciju jamče se prava utvrđena Ustavom Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima, Zakonom o suzbijanju diskriminacije i ovim Zakonom.

(2) Osobi uključenoj u probaciju zajamčena prava smiju se iznimno ograničiti ako je to propisano zakonom i prijeko potrebno radi postizanja svrhe probacijskih poslova.

Pristanak

Članak 7.

Osoba može biti uključena u probaciju na temelju osobnog pristanka, osim kada je zakonom drugačije propisano.

Glava III. PRAVA I OBVEZE OSOBE UKLJUČENE U PROBACIJU

Prava osobe uključene u probaciju

Članak 8.

(1) Osobi uključenoj u probaciju jamči se zaštita osobnosti i tajnost osobnih podataka.

(2) Osoba uključena u probaciju ima pravo uvida u podatke osobnika, osim u stručne nalaze, mišljenja i procjene.

(3) Probacijski službenik pri obavljanju probacijskih poslova ovlašten je od fizičkih i pravnih osoba prikupljati osobne i ostale potrebne podatke o osobama uključenim u postupke probacije, izvršiti uvid u službenu dokumentaciju nadležnih tijela i pravnih osoba i od njih zatražiti dostavu dokumentacije bez posebnog pristanka osobe uključene u probaciju.

(4) Probacijski službenik će radi utvrđivanja i potvrđivanja istovjetnosti osobe uključene u probaciju izvršiti uvid u njezinu osobnu iskaznicu, u druge osobne dokumente te u OIB, odnosno zatražiti od osobe vlastoručni potpis.

(5) Osoba uključena u probaciju ima pravo pritužbe na postupanje probacijskog službenika nadležnom probacijskom uredu koji je o pritužbi dužan riješiti u roku od trideset dana od dana zaprimanja pritužbe. Protiv rješenja nadležnog probacijskog ureda osoba uključena u probaciju ima pravo žalbe središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove pravosuđa.

(6) Osoba uključena u probaciju ne snosi troškove nastale primjenom ovoga Zakona, no dužna je samostalno organizirati prijevoz i podmiriti troškove prijevoza koji proizlaze iz uključivanja u probaciju.

Obveze osobe uključene u probaciju

Članak 9.

(1) Osoba uključena u probaciju svojim potpisom prihvaća ciljeve pojedinačnog programa postupanja.

(2) Osoba uključena u probaciju dužna je bez odgode o promjeni mjesta prebivališta, odnosno boravišta obavijestiti probacijski ured koji provodi program, neovisno o obvezama koje proizlaze iz drugih zakona.

Dio drugi PROBACIJSKI POSLOVI

Glava IV. PROBACIJSKI POSLOVI I DOKUMENTACIJA

Probacijski poslovi

Članak 10.

(1) Probacijski poslovi su:

1. izrada izvješća na zahtjev državnog odvjetnika,
2. izrada izvješća za izbor vrste i mjere kazne,
3. izrada izvješća zatvoru, odnosno kaznionici kada za to postoji potreba,
4. izrada izvješća nadležnom tijelu u postupku odlučivanja o prekidu izvršavanja kazne te uvjetnom otpustu
5. izvršavanje zaštitnog nadzora izrečenog uz uvjetnu osudu, uz rad za opće dobro i uz uvjetni otpust,
6. pribavljanje pristanka osuđenika na zamjenu kazne zatvora radom za opće dobro te organiziranje i nadziranje izvršavanja rada za opće dobro,
7. organiziranje i nadziranje izvršavanja posebnih obveza iz Kaznenog zakona izrečenih uz uvjetnu osudu i uvjetni otpust,
8. organiziranje i nadziranje izvršavanja sigurnosnih mjera obvezno psihijatrijsko liječenje, obvezno liječenje od ovisnosti, obvezan psihosocijalni tretman i zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora,
9. nadzor izvršavanja obveza prema rješenju državnog odvjetnika kada odlučuje o kaznenom progonu prema načelu svrhovitosti,
10. nadziranje prekida izvršavanja kazne zatvora kada to odluči sudac izvršenja,
11. nadzor nad korištenjem pogodnosti tijekom izvršavanja kazne zatvora kada zatvor odnosno kaznionica procijeni potrebnim.

(2) Način izrade izvješća i dokumentacije koje u obavljanju probacijskih poslova izrađuje probacijski ured propisuje se Pravilnikom iz članka 4. stavka 6. ovoga Zakona.

Procjena kriminogenog rizika i tretmanskih potreba

Članak 11.

Radi izvršavanja probacijskih poslova probacijski ured izrađuje procjenu kriminogenog rizika i tretmanskih potreba za svaku osobu uključenu u probaciju za koju se izrađuje pojedinačni program postupanja i kada za to postoji potreba prema stručnim uputama i smjernicama Središnjeg ureda.

Pojedinačni program postupanja

Članak 12.

(1) Pojedinačni program postupanja izrađuje probacijski ured za potrebe provođenja probacijskih poslova koji se odnose na izvršavanje zaštitnog nadzora, posebnih obveza, sigurnosnih mjera i kod izvršavanja drugih poslova po procjeni probacijskog ureda. Za izvršavanje rada za opće dobro i obveza određenih rješenjem državnog odvjetnika izrađuje se Plan izvršavanja.

(2) Program iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadrži posebne obveze i sigurnosne mjere koje je odredilo nadležno tijelo, a obuhvaća kada je to potrebno i identifikaciju čimbenika koji su kriminogeno utjecali na počinjenje kaznenog djela kod osobe uključene u probaciju, utvrđivanje psihosocijalnih postupaka i intervencija usmjerenih na njihovo otklanjanje, metoda i rokova za njihovo provođenje te nositelja pojedinih aktivnosti. Osoba uključena u probaciju dužna je surađivati s probacijskim službenikom prilikom izrade programa iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Plan izvršavanja iz stavka 1. ovog članka obavezno sadrži podatke o načinu i dinamici izvršavanja rada za opće dobro, odnosno o obvezi koju je odredilo državno odvjetništvo te utvrđuje aktivnosti, nositelje i suradnike pojedinih aktivnosti s rokovima za njihovo provođenje.

(4) Kad je određen zaštitni nadzor i naložene su posebne obveze, odnosno sigurnosne mjere program iz stavka 1. ovoga članka bit će dostavljen sudu ili sucu izvršenja nadležnom prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osobe uključene u probaciju sukladno odredbama Kaznenog zakona.

Probacijski informacijski sustav i osobnik

Članak 13.

(1) U Probacijski informacijski sustav službenici probacijskih ureda unose podatke o osobi uključenoj u probaciju, podatke o presudi odnosno rješenju na temelju kojeg je uključena u probaciju te sve bitne informacije o izvršavanju probacijskog posla.

(2) U Probacijski informacijski sustav službenici probacijskih ureda spremaju i sve ulazne i izlazne dokumente vezane uz osobu uključenu u probaciju i izvršavanje probacijskog posla.

(3) Probacijski službenici vode i osobnik o osobama uključenim u probaciju u papirnatom obliku koji sadrži:

1. osobne podatke,
2. presudu ili rješenje na temelju kojeg je uključena u probaciju,
3. pojedinačni program postupanja, odnosno plan izvršavanja kada je propisano zakonom,
4. izvješća o tijeku provođenja probacijskih poslova,
5. stručne nalaze, mišljenja i procjene.

Glava V. IZVJEŠĆA

Izvješće državnom odvjetniku

Članak 14.

Državni odvjetnik može zatražiti izvješće od probacijskog ureda u postupku odlučivanja o kaznenom progonu.

Izvješće sudu

Članak 15.

Sud može zatražiti izvješće od probacijskog ureda prilikom odlučivanja o izboru vrste i mjere kaznenopravne sankcije.

Izvješće sucu izvršenja

Članak 16.

(1) Sudac izvršenja može zatražiti izvješće od probacijskog ureda u postupku odlučivanja o prekidu izvršavanja kazne zatvora.

(2) Izvješće sucu izvršenja sadrži podatke o konkretnim okolnostima koje sudac izvršenja smatra važnim za odluku o prekidu izvršavanja kazne zatvora.

(3) O utvrđenim okolnostima iz stavka 2. ovog članka probacijski ured će u roku od petnaest dana od dana zaprimanja zahtjeva izvijestiti suca izvršenja.

Izvješće kaznionici, odnosno zatvoru

Članak 17.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor može zatražiti od probacijskog ureda izvješće prilikom odlučivanja o pogodnosti izlaska zatvorenika u mjesto prebivališta ili boravišta, a koji traje dulje od 8 sati.

(2) Izvješće kaznionici, odnosno zatvoru sadrži podatke o konkretnim okolnostima koje kaznionica odnosno zatvor smatra važnim za odluku o pogodnosti izlaska zatvorenika u mjesto prebivališta ili boravišta. U slučaju potrebe utvrđivanja stava žrtve o pogodnostima izlaska zatvorenika može se zatražiti stručna pomoć unutarnje ustrojstvene jedinice središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa, a u čijoj je nadležnosti pružanje podrške žrtvama i svjedocima.

(3) O utvrđenim okolnostima iz stavka 2. ovog članka probacijski ured će u roku od petnaest dana od dana zaprimanja zahtjeva izvijestiti kaznionicu odnosno zatvor.

Izvješće tijelu nadležnom za uvjetne otpuste

Članak 18.

(1) Na zahtjev tijela nadležnog za uvjetne otpuste probacijski ured će:

– prikupiti i dostaviti obavijesti o mogućnosti smještaja te provjeriti i druge konkretne okolnosti koje zatraži nadležno tijelo,

– utvrditi mogućnosti nastavka provođenja obveza utvrđenih pojedinačnim programom izvršavanja kazne zatvora sukladno podacima dobivenim od kaznionice odnosno zatvora (nastavak školovanja, nastavak liječenja ili odvikavanja od ovisnosti, nastavak drugih posebnih programa).

(2) O utvrđenim okolnostima iz stavka 1. ovoga članka probacijski ured će u roku od petnaest dana od zaprimanja zahtjeva izvijestiti tijelo nadležno za uvjetne otpuste.

Glava VI. IZVRŠAVANJE KAZNE ZATVORA I UVJETNI OTPUST

Sudjelovanje u izvršavanju pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora

Članak 19.

(1) Probacijski ured nadzire pogodnosti izlaska duljeg od 8 sati kada upravitelj zatvora odnosno kaznionica rješenjem odredi takav nadzor.

(2) Ako zatvorenik, tijekom korištenja pogodnosti iz stavka 1. ovoga članka, ne ispunjava obveze utvrđene rješenjem o korištenju pogodnosti, probacijski ured će o tome izvijestiti kaznionicu, odnosno zatvor.

Sudjelovanje u izvršavanju prekida kazne zatvora

Članak 20.

(1) Probacijski ured nadzire prekid izvršavanja kazne zatvora kada sudac izvršenja rješenjem odredi takav nadzor.

(2) Probacijski ured dostavit će sucu izvršenja izvješće ako su prestali razlozi zbog kojih je prekid izvršavanja kazne zatvora iz stavka 1. ovoga članka odobren ili ako ga osuđenik zlorabi.

Nadzor uvjetno otpuštenog osuđenika

Članak 21.

(1) Rješenje o uvjetnom otpustu kojim se nalaže postupanje probacijske službe dostavlja se probacijskom uredu prema mjestu prebivališta ili boravišta osuđenika, odnosno mjestu u koje će zatvorenik biti otpušten. U roku propisanom Pravilnikom o načinu obavljanja probacijskih poslova iz članka 4. stavka 6. ovoga Zakona, probacijski ured će utvrditi način provođenja uvjetnog otpusta. O kršenju naloženih obveza probacijski ured će obavijestiti suca izvršenja.

(2) Ustanove i druge pravne osobe u kojima osuđenik izvršava obveze utvrđene rješenjem o uvjetnom otpustu obavještavaju probacijski ured o izvršavanju obveza.

(3) Probacijski ured ili osuđenik mogu sucu izvršenja predložiti izmjenu obveza utvrđenih rješenjem o uvjetnom otpustu, ukidanje obveza te predložiti utvrđivanje drugih obveza koje rješenjem o uvjetnom otpustu nisu bile utvrđene.

(4) Ako se na uvjetni otpust primjenjuju odredbe Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.), a rješenjem tijela nadležnog za odlučivanje o uvjetnom otpustu osuđenika određena je obveza javljanja uredu za probaciju, probacijski ured će započeti sa izvršavanjem nadzora odmah po dostavi rješenja.

(5) Na zahtjev tijela iz stavka 4. ovog članka, probacijski ured će utvrditi način provođenja uvjetnog otpusta te će u slučaju kršenja naložene obveze o tome obavijestiti suca izvršenja.

Glava VII. IZVRŠAVANJE ZAŠTITNOG NADZORA

Započinjanje izvršavanja zaštitnog nadzora

Članak 22.

(1) Sud će pravomoćnu i izvršnu odluku kojom je izrečen zaštitni nadzor uz uvjetnu osudu ili rad za opće dobro, u roku od osam dana dostaviti probacijskom uredu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika radi izvršavanja. Kad je zaštitni nadzor izrečen uz rad za opće dobro u zamjenu za kaznu zatvora, sud će pravomoćnu i izvršnu odluku dostaviti i sucu izvršenja nadležnom prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika.

(2) Tijelo nadležno za uvjetne otpuste će pravomoćnu i izvršnu odluku kojom je izrečen zaštitni nadzor uz uvjetni otpust, u roku od osam dana dostaviti probacijskom uredu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika, odnosno u mjesto otpusta zatvorenika, radi izvršavanja.

(2) Po zaprimanju pravomoćne i izvršne odluke o izrečenom zaštitnom nadzoru probacijski ured započet će bez odgode postupak izvršavanja zaštitnog nadzora.

Obveze probacijskog ureda u izvršavanju zaštitnog nadzora

Članak 23.

(1) Probacijski ured izvješćuje nadležnog suca izvršenja kod izrečenog zaštitnog nadzora uz uvjetni otpust, a sud kod izrečenog zaštitnog nadzora uz uvjetnu osudu ili uz rad za opće dobro, o ostvarivanju pojedinačnog programa postupanja svaka četiri mjeseca ako se zaštitni nadzor ima provoditi do jedne godine, a svakih šest mjeseci ako se zaštitni nadzor ima provoditi više od jedne godine.

(2) Probacijski ured će bez odgode izvijestiti nadležnog suca izvršenja ili sud o neispunjavanju obveza utvrđenih pojedinačnim programom postupanja i može predložiti preispitivanje izvršavanja zaštitnog nadzora.

(3) Probacijski ured će bez odgode izvijestiti nadležnog suca izvršenja ili sud ukoliko osoba ne surađuje s probacijskim uredom prije izrade pojedinačnog programa postupanja.

(4) Kad sudac izvršenja ili sud primi izvješće o provođenju pojedinačnog programa postupanja kojim probacijski ured predlaže preispitivanje zaštitnog nadzora, pokrenut će postupak preispitivanja najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka izvješća.

(5) Izvješće probacijskog ureda sadrži opis ponašanja osobe uključene u probaciju, opis tretmanskih postupaka i njihov utjecaj na tu osobu te kada probacijski ured ocijeni potrebnim, prijedlog promjene, produljenja ili prestanka provođenja zaštitnog nadzora prije isteka roka.

Izvršavanje sigurnosne mjere zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora

Članak 24.

Odredbe ove glave odgovarajuće će se primjenjivati na izvršavanje zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora izrečenog kao sigurnosna mjera uz kaznu zatvora temeljem odredaba Kaznenog zakona.

Glava VIII. IZVRŠAVANJE RADA ZA OPĆE DOBRO

Upućivanje i započinjanje izvršavanja rada za opće dobro

Članak 25.

(1) Sud će dostaviti pravomoćnu i izvršnu presudu kojom je kazna zatvora ili novčana kazna zamijenjena radom za opće dobro u roku od osam dana probacijskom uredu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika i nadležnom sucu izvršenja s nalogom za izvršenje kazne ako se radi o kazni zatvora. Probacijski ured će bez odgode pozvati osuđenika radi davanja pristanka za izvršenje rada za opće dobro.

(2) Ako se osuđenik niti u roku od osam dana od dana za koji je pozvan ne javi probacijskom uredu ili mu dostava nije mogla biti izvršena na adresu koju je osuđenik dao sudu ili ne dade pristanak, probacijski ured će dostaviti obavijest o tome sucu izvršenja radi izvršenja kazne zatvora, odnosno sudu radi zamjene novčane kazne kaznom zatvora.

(3) Kada državni odvjetnik naloži rad za opće dobro, dostavit će rješenje bez odgode probacijskom uredu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta okrivljenika radi izvršenja.

(4) Nakon davanja pristanka za izvršenje rada za opće dobro, u smislu stavka 1. ovoga članka probacijski ured će uputiti osobu uključenu u probaciju na rad za opće dobro, o čemu će obavijestiti sud ili državnog odvjetnika koji je naložio obvezu.

(5) Probacijski ured će obavijestiti nadležnog suca izvršenja ili sud, odnosno državnog odvjetnika ako iz očitih okolnosti proizlazi da osoba uključena u probaciju ne može izvršavati rad za opće dobro.

Obveze probacijskog ureda u izvršavanju rada za opće dobro

Članak 26.

(1) Probacijski ured izvijestit će suca izvršenja i sud ili državnog odvjetnika o izvršenom radu za opće dobro.

(2) Probacijski ured će bez odgode izvijestiti suca izvršenja ili sud, odnosno državnog odvjetnika o neizvršavanju rada za opće dobro, ili o nesuradnji osobe uključene u probaciju prije započinjanja rada za opće dobro.

(3) Kad primi izvješće da se osuđenik nije javio na poziv probacijskog ureda, ili mu dostava nije mogla biti izvršena na adresi koju je osuđenik dao sudu ili nije dao pristanak, sudac izvršenja pokrenut će postupak izvršavanja kazne zatvora, a sud će zamijeniti novčanu kaznu kaznom zatvora.

(4) Kad primi izvješće o neizvršavanju rada za opće dobro sud će pokrenuti postupak izvršenja izrečene kazne u cijelosti ili neizvršenom dijelu.

(5) Državni odvjetnik će nakon primitka izvješća o neizvršavanju rada za opće dobro, donijeti odluku o nastavku kaznenog progona.

Način izvršavanja rada za opće dobro

Članak 27.

(1) Probacijski ured će rješenjem odrediti rok u kojem će rad za opće dobro, izrečen odlukom suda, biti izvršen te će utvrditi mjesto obavljanja rada, vodeći pri tome računa o opsegu i vrstama raspoloživih poslova, kao i o osobnim prilikama, zaposlenju osobe uključene u probaciju i njezinim sposobnostima.

(2) Protiv rješenja o rasporedu na izvršavanje rada za opće dobro dopuštena je žalba u roku od tri dana od dana primitka rješenja, a o žalbi odlučuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove pravosuđa. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(3) Probacijski ured sklapa ugovor s ustanovama i drugim pravnim osobama za izvršavanje rada za opće dobro.

(4) Za vrijeme izvršavanja rada za opće dobro središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove pravosuđa osigurat će osobu uključenu u probaciju od nezgode na radu.

(5) Uslijed promjene okolnosti relevantnih za izvršavanje rada za opće dobro ili na zahtjev pravne osobe ili tijela javne vlasti u kojem se izvršava rad, probacijski ured će prekinuti rad za opće dobro u toj pravnoj osobi ili tijelu javne vlasti.

Odgoda i prekid rada za opće dobro

Članak 28.

(1) Osoba kojoj je odlukom suda ili državnog odvjetnika određen rad za opće dobro, može podnijeti molbu za odgodu započinjanja rada za opće dobro probacijskom uredu prije donošenja rješenja o rasporedu na rad, odnosno u roku od 7 dana od dana nastanka razloga iz članka 29. ovog Zakona kada je doneseno rješenje o rasporedu na rad.

(2) Tijekom rada za opće dobro osoba iz stavka 1. ovoga članka kojoj je određen rad za opće dobro može probacijskom uredu podnijeti molbu za prekid izvršavanja rada.

(3) Probacijski ured će u roku od tri dana od primitka molbe rješenjem odlučiti o odgodi, odnosno prekidu izvršavanja rada.

(4) Probacijski ured će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o odgodu, odnosno prekidu izvršavanja rada u slučaju da se osoba iz stavka 1. ovog članka uputi na izdržavanje kazne zatvora, odnosno ako zbog teške bolesti ili drugih opravdanih razloga ona to sama nije u stanju zatražiti.

(5) Protiv odluke probacijskog ureda osoba iz stavka 1. ovoga članka kojoj je određen rad za opće dobro i državni odvjetnik, kada je rad za opće dobro određen njegovim rješenjem, mogu podnijeti žalbu središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove pravosuđa u roku od tri dana od primitka rješenja, koje će o žalbi odlučiti bez odgode.

Razlozi za odgodu i prekid rada za opće dobro

Članak 29.

(1) Razlozi za odgodu ili prekid rada za opće dobro jesu:

1. akutno oboljenje osobe uključene u probaciju, nastanak teškog invaliditeta ili značajno pogoršanje kroničnog oboljenja,
2. smrtni slučaj člana obitelji, teška bolest, teški invaliditet ili obveza izbjivanja člana uže obitelji osobe uključene u probaciju, čime ona postaje jedini obvezni osiguravatelj skrbi djece, bračnog ili izvanbračnog druga, roditelja, posvojitelja ili posvojenika, kojima je potrebna tuđa pomoć i njega,
3. potreba obavljanja ili dovršenja radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugim izvanrednim događajem zbog čijeg bi neobavljanja nastala znatna materijalna šteta, a u užoj obitelji osobe uključene u probaciju nema druge radno sposobne osobe,
4. visoka trudnoća, rizična trudnoća i roditeljstvo do godine dana života djeteta.
5. sezonski rad i povremeni rad nezaposlene osobe uključene u probaciju ako je to nužno za njeno uzdržavanje ili uzdržavanje članova uže obitelji, rad na brodu ili platformi, privremeno povećan opseg poslova kod redovnog rada.
6. oduzimanje slobode i izdržavanje kazne zatvora osobe uključene u probaciju.

(2) Prekid ili odgoda izvršavanja rada za opće dobro iz razloga označenih u stavku 1. točki 1. i 4. ovoga članka može biti odobreno dok stanje bolesti, odnosno rizična trudnoća traju, iz razloga označenih u točki 2. istog stavaka, najdulje do mjesec dana, iz razloga označenog u točki 3. do završetka posla, ali ne dulje od mjesec dana, iz razloga roditeljstva označenog u točki 4. do godine dana života djeteta, iz razloga označenih u točki 5. dok posao traje, a najdulje do godine dana, te iz razloga označenih u točki 6. za vrijeme dok je osobi is stavka 1. točke 6. ovog članka oduzeta sloboda.

(3) Ukupno trajanje odgoda i prekida izvršavanja rada za opće dobro ne može biti dulje od šezdeset dana, osim iz razloga utvrđenih u stavku 1. točkama 1., 4., 5. i 6. ovog članka.

(4) Osoba uključena u probaciju razloge iz stavka 1. ovog članka dužna je potkrijepiti valjanim dokazom.

Zastara izvršenja rada za opće dobro

Članak 30.

(1) Ako osuđenik nije započeo izvršavati rad za opće dobro ili ako ga nije izvršio u cijelosti, zastara izvršenja utvrđuje se prema odredbama Kaznenog zakona o zastari izvršenja kazne.

(2) U slučaju prekida izvršavanja rada za opće dobro vrijeme prekida rada ne uračunava se u ukupni rok određen za izvršenje rada za opće dobro.

Glava IX. IZVRŠAVANJE POSEBNIH OBVEZA

Započinjanje izvršavanja posebnih obveza

Članak 31.

(1) Sud ili sudac izvršenja će pravomoćnu i izvršnu odluku kojom su, uz uvjetnu osudu ili uvjetni otpust, izrečene posebne obveze dostaviti u roku od osam dana probacijskom uredu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika, odnosno u mjesto otpusta zatvorenika radi izvršavanja.

(2) Po zaprimanju odluke iz stavka 1. ovoga članka probacijski ured će bez odgode izraditi pojedinačni program postupanja iz članka 12. ovoga Zakona.

Obveze probacijskog ureda u izvršavanju posebnih obveza

Članak 32.

(1) Probacijski ured izvješćuje nadležnog suca izvršenja o ostvarivanju pojedinačnog programa postupanja izrađenog za posebne obveze izrečene uz uvjetni otpust i sud kad su posebne obveze izrečene uz uvjetnu osudu, svaka četiri mjeseca ako posebna obveza traje do jedne godine, a svakih šest mjeseci ako posebna obveza traje dulje od jedne godine. Ustanove i druge pravne osobe u kojima osuđenik izvršava posebne obveze obavještavaju probacijski ured o izvršavanju tih obveza.

(2) Probacijski ured će bez odgode izvijestiti suca izvršenja ili sud o kršenju posebnih obveza, kao i nadležnu policijsku upravu kada se radi o nadzoru izvršavanja posebnih obveza koje probacijski ured provodi uz pomoć policije.

(3) Kad nastupe opravdani razlozi zbog kojih se posebne obveze ne mogu ispuniti u roku, probacijski ured će bez odgode obavijestiti suca izvršenja ili sud o nastupu razloga te predložiti produljenje roka ili ukidanje posebne obveze ili zamjenu posebne obveze drugom.

Glava X. IZVRŠAVANJE SIGURNOSNIH MJERA

Započinjanje izvršavanja sigurnosnih mjera

Članak 33.

(1) Sud će presudu kojom je uz novčanu kaznu, rad za opće dobro i uvjetnu osudu izrečena sigurnosna mjera obvezno psihijatrijsko liječenje, obvezno liječenje od ovisnosti ili obvezan psihosocijalni tretman dostaviti u roku od osam dana probacijskom uredu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika radi izvršavanja.

(2) Po zaprimanju presude iz stavka 1. ovog članka probacijski ured će bez odgode izraditi pojedinačni program postupanja iz članka 12. ovog Zakona.

Obveze probacijskog ureda u izvršavanju sigurnosnih mjera

Članak 34.

(1) Probacijski ured o ostvarivanju pojedinačnog programa postupanja izrađenog za izvršavanje sigurnosne mjere obavezno psihijatrijsko liječenje i obavezan psihosocijalni tretman izvještuje sud, odnosno suca izvršenja kod izvršavanja sigurnosne mjere obavezno liječenje od ovisnosti i to svaka četiri mjeseca ako sigurnosna mjera traje do jedne godine, a svakih šest mjeseci ako sigurnosna mjera traje dulje od jedne godine.

(2) Probacijski ured će bez odgode izvijestiti sud, odnosno suca izvršenja o neizvršavanju sigurnosnih mjera.

Glava XI. IZVRŠAVANJE OBVEZA PO RJEŠENJU DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Započinjanje izvršavanja obveza po rješenju državnog odvjetnika

Članak 35.

(1) Ako je državni odvjetnik uvjetno odgodio ili odustao od kaznenog progona i počinitelju odredio obveze, dostavit će svoje rješenje probacijskom uredu radi nadzora nad izvršavanjem obveza.

(2) Po zaprimanju rješenje iz stavka 1. ovog članka probacijski ured će bez odgode izraditi plan izvršavanja obveze iz članka 12. stavka 1. ovog Zakona.

Obveze probacijskog ureda u izvršavanju obveza

Članak 36.

(1) Probacijski ured izvještuje državnog odvjetnika o provođenju utvrđenih obveza po izvršenju obveze, odnosno tijekom izvršavanja obveze na zahtjev državnog odvjetnika.

(2) Probacijski ured će bez odgode izvijestiti državnog odvjetnika o neizvršavanju utvrđenih obveza

Glava XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Provedbeni propisi

Članak 37.

U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova iz članka 4. stavka 6. ovoga Zakona.

Članak 38.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o probaciji („Narodne novine“, broj 143/12.).

(2) Do donošenja novog Pravilnika iz članka 4. stavka 6. ovog Zakona ostaje na snazi:

- Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova („Narodne novine“, broj 29/13.) u dijelu u kojem nije u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 39.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Glava I. – Uvodne odredbe

Prijedlog zakona zadržao je zasebnu cjelinu koja sadrži uvodne odredbe.

Članak 1. – Osnovne odredbe

Ovo odredbom koja se prijedlogom nije mijenjala određeno je da se Zakonom o probaciji propisuju osnovna pitanja koja su njime regulirana. To su svrha, sadržaj i način izvršavanja probacijskih poslova te tijela nadležna za njihovo izvršavanje.

Članak 2. – Svrha i sadržaj probacijskih poslova

Ovom odredbom se propisuje svrha i sadržaj probacijskih poslova.

Stavkom 1. određen je cilj obavljanja probacijskih poslova, s time da je na početku odredbe naglašeno da su probacijski poslovi od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

Stavkom 2. određuje se što sve obuhvaćaju probacijski poslovi te je s popisa probacijskih poslova izostavljeno izvršavanje poslova pri određivanju mjera osiguranja prisutnosti okrivljenika. Naime, s obzirom da se u praksi probacijskoj službi nije nalagalo provođenje mjera kojima se osigurava prisutnost okrivljenika tijekom postupka, kao i druge mjere opreza (prvenstveno se to odnosi na mjeru opreza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu) jer njih sukladno Zakonu o kaznenom postupku na prvom mjestu izvršava policija odnosno drugo nadležno tijelo, predloženo je njeno brisanje s popisa poslova, dok je istovremeno na popis probacijskih poslova stavljeno izvršavanje sigurnosnih mjera koje uključuju provođenje tretmanskih intervencija, što i jest suština probacije.

Također, u stavku je preciziran rok do kada Vlada Republike Hrvatske izvješćuje Hrvatski sabor o radu probacijske službe.

Članak 3. – Način izvršavanja probacijskih poslova

Stavak 1. se nije mijenjao te su njime i dalje određeni temelji za postupanje probacijskih službenika te individualni pristup u obavljanju probacijskih poslova.

Dodan je stavak 2. kojim se uređuje dostava pismena sukladno odredbama o dostavi propisanih Zakonom o kaznenom postupku

Članak 4. – Tijela nadležna za izvršavanje probacijskih poslova

U stavku 1. je izmijenjen opći termin jedinica za probaciju u „probacijsko tijelo“ za nadležnu unutarnju ustrojstvenu jedincu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa, a koja je nadležna za probacijske poslove. Na taj način izbjegnuta je potreba mijenjanja zakona u slučaju eventualne promjene unutarnjeg ustrojstva i naziva unutarnji ustrojstvenih jedinica u Ministarstvu pravosuđa. Definirano je i da se probacijsko tijelo sastoji od Središnjeg ureda i probacijskih ureda. Također riječi „informacije i podatke od važnosti“ zamijenjene su riječima „relevantne informacije i podatke“ kao prikladnijom definicijom.

Dodan je novi stavak 2. kojim se određuje nadležnost Središnjeg ureda da prati, unapređuje i nadzire zakonitost rada i postupanja u probacijskim uredima.

Stavkom 3. (stavak 2. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.), određena je mjesna nadležnost probacijskih ureda prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osobe uključene u probaciju. Brisana je mjesna nadležnost sudbene vlasti jer se ona ne određuje ovim Zakonom.

Stavak 4. je novi te propisuje iznimku od mjesne nadležnosti probacijskog ureda prema načelu efikasnosti (primjer je područje otoka Pag koji je teritorijalno podijeljen što se tiče nadležnosti oko izvršavanja probacijskih poslova između Probacijskog ureda Zadar i Probacijskog ureda Rijeka. Ukoliko jedan od navedenih ureda već izvršava koju alternativnu sankciju na otoku Pagu, taj Ured bi zbog malog broja izrečenih sankcija na tom području te načela efikasnosti mogao preuzeti i drugi predmet iako mu teritorijalno ne pripada, ukoliko bi tako procjenio Središnji ured). Odluku o promjeni nadležnosti donosi Središnji ured.

Stavkom 5., koji je jednim dijelom izmijenjen u odnosu na odredbu stavka 3. Zakona o probaciji, NN 143/12., određen je okvir struka potrebnih za rad na probacijskim poslovima, a koje će se koristiti u izradi podzakonskih akata iz službeničkih odnosa radi određivanja uvjeta za zapošljavanje probacijskih službenika.

Dodan je novi stavak 6. kojim se propisuje usavršavanje probacijskih službenika putem edukacijskog centra za kojeg se sredstva planiraju povući iz EU projekata.

Stavkom 7., u Zakonu o probaciji stavak 4, propisano je i nadodano da probacijski službenici uz službenu iskaznicu zadužuju i službenu značku čije se izgled i sadržaj propisuju Pravilnikom o načinu obavljanja probacijskih poslova.

Dodan je novi stavak 8. kojim se određuje tko su službenici probacijskih ureda.

Dodan je novi stavak 9. kojim se određuje da službenici probacijskih ureda rade u posebnim uvjetima rada (to su npr. povećani rizici za život i zdravlje, izloženost zaraznim bolestima te povećanoj opasnosti od mogućeg nasilja od strane osoba uključenih u probaciju). Isto tako odredbom se propisuje i poseban dodatak na plaću za službenike probacijskih ureda zbog posebnih uvjeta rada, a koji se utvrđuje Uredbom o poslovima i posebnim uvjetima rada u državnoj službi kako je navedeno u stavku 10. ovog članka.

Članak 5. – Značenje izraza

Ovom odredbom se u stavku 1. u odnosu na Zakon o probaciji, NN 143/12, preciznije određuje da je osoba uključena u probaciju svaka punoljetna osoba prema kojoj se na temelju odluke ili zahtjeva nadležnog tijela provode probacijski poslovi, a koja ima prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj. S obzirom da je probacijska služba i do sada postupala u odnosu na osobe uključene u probaciju isključivo na navedeni način, ovim Prijedlogom zakona je to samo formalizirano.

Stavak 2. i nadalje propisuje da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje odnose na jednak način na muški i ženski rod.

Glava II. – Temeljna načela

Prijedlog zakona je zadržao zasebnu cjelinu glavu kojom su propisana temeljna načela.

Članak 6. – Zabrana nezakonitog postupanja i diskriminacije

Ova odredba se nije mijenjala te se u stavku 1. zabranjuje postupanje protivno pozitivnim odredbama Ustava Republike Hrvatske, protivno međunarodnim ugovorima i ovom Zakonu. U stavku je pri nabranjanju dodan Zakon o suzbijanju diskriminacije.

Stavkom 2. se propisuje ograničenje prava utvrđenih stavkom 1. u iznimnim slučajevima.

Članak 7. – Pristanak

Ova odredba nije se mijenjala osim naziva pristanak, a koji je prikladniji od prijašnjeg naziva dobrovoljnost i usklađen je s nazivom iz Kaznenog zakona. Pristanak osobe uključene u probaciju nije potreban ako je to zakonom drugačije propisano (npr. kod uvjetnog otpusta koji se pokreće na zahtjev zatvorenika ili uz njegov prethodni pristanak).

Glava III. – Prava i obveze osobe uključene u probaciju

Prijedlog zakona je zadržao kao zasebnu cjelinu glavu kojom su određena prava i obveze osobe uključene u probaciju.

Članak 8. – Prava osobe uključene u probaciju

Stavak 1. zadržao je zaštitu prava osobe uključene u probaciju.

Dodanim stavkom 2. propisuje se pravo uvida osobe uključene u probaciju u podatke osobnika, ali ne i u stručne nalaze, mišljenja i procjene drugih tijela iz razloga što bi uvid u takve podatke mogao negativno utjecati na stav osobe uključene u probaciju i na daljnje izvršavanje probacijskih poslova.

Dodanim stavcima 3. i 4. dano je ovlaštenje probacijskom službeniku za prikupljanje svih potrebnih podataka o osobama uključenim u probaciju te pravo uvida u službenu dokumentaciju nadležnih tijela i pravnih osoba bez pristanka osobe uključene u probaciju. Također, probacijski službenik utvrđuje identitet osobe uključene u probaciju putem uvida u osobnu iskaznicu, OIB te će radi potvrđivanja identiteta zatražiti potpis osobe uključene u probaciju.

Dosadašnji stavak 2. postao je stavkom 5. kojim je i dalje zadržano pravo pritužbe nadležnom probacijskom uredu na postupanje probacijskog službenika. Probacijski ured je dužan o pritužbi odlučiti u roku od 30 dana od dana zaprimanja iste. Protiv rješenja nadležnog probacijskog ureda osoba ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa.

U dosadašnjem stavku 3. koji je postao stavkom 6. preciznije je određeno da osoba uključena u probaciju ne snosi troškove nastale primjenom Zakona, no dužna je samostalno organizirati prijevoz i podmiriti troškove prijevoza koji proizlaze iz izvršavanja kaznenopravne sankcije kojom je uključena u probaciju.

Članak 9. – Obveze osobe uključene u probaciju

Ovom odredbom određeno je da osoba uključena u probaciju svojim potpisom prihvaća ciljeve pojedinačnog programa postupanja i time obveze koje su programom određene. Stavkom 2. utvrđuje se obveza obavještanja nadležnog probacijskog ureda o promjeni prebivališta ili boravišta bez obzira o obvezama koje proizlaze iz drugih zakona (npr. znalo se dogoditi da osoba uključena u probaciju zatraži odobrenje suca izvršenja o promjeni prebivališta, odnosno boravišta, a bez da o tome obavijesti probacijski ured koji provodi program sankcije).

Glava IV. – Probacijski poslovi i dokumentacija

Prijedlog zakona je zadržao kao zasebnu cjelinu glavu kojom je propisan opseg i način obavljanja probacijskih poslova.

Članak 10. – Probacijski poslovi

Ova odredba u stavku 1. sadrži popis probacijskih poslova čiji je redoslijed promijenjen u odnosu na Zakon o probaciji, NN 143/12.

Točka 1. (točka 2. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) ostala je ista i odnosi se na poslove nadzora nad provođenjem obveza državnog odvjetnika i izvješća o učinjenom koja izrađuje probacijski ured.

Iz točke 2. (točka 3. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) izbačena je odredba o izradi izvješća za određivanje mjera osiguranja prisutnosti okrivljenika i mjera opreza s obzirom da se ti poslovi u praksi nisu provodili. Sukladno Zakonu o kaznenom postupku, provođenje mjera kojima se osigurava prisutnost okrivljenika tijekom postupka, kao i druge mjere opreza (npr. mjera opreza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu), na prvom mjestu izvršava policija odnosno drugo nadležno tijelo. Stoga kako je već u obrazloženju članka 2. stavka 2. pojašnjeno, predloženo je njeno brisanje s popisa probacijskih poslova. Ujedno, u odredbi ove točke zadržani su poslovi izrade izvješća za izbor vrste i mjere kazne koje probacijska služba redovito obavlja.

Točka 3. (točka 6. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) propisuje i dalje izradu izvješća zatvoru odnosno kaznionici prema potrebi kada tako procjene u zatvoru/kaznionici. Time se izbjegava nepotrebno

opterećivanje probacijske službe jer nije neophodno da se za svaku odluku zatvora odnosno kaznionice izrađuje izvješće (npr. kod kratkotrajnog izlaska u mjesto gdje se nalazi zatvor/kaznionica).

Točkom 4. (točka 7. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) propisana je izrada izvješća nadležnom tijelu u postupku odlučivanja o prekidu izvršenja kazne zatvora te uvjetnom otpustu zatvorenika.

Točkom 5. (točka 4. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) zadržano je izvršavanje zaštitnog nadzora uz uvjetnu osudu, rad za opće dobro i uvjetni otpust, ali je brisan zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora jer se radi o sigurnosnoj mjeri koja je navedena po drugoj točki. Izvršavanje sigurnosnih mjera kao novog probacijskog posla propisano je u posebnoj Glavi u ovom Prijedlogu zakona.

Točkom 6. (točka 5. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) zadržano je pribavljanje pristanka osuđenika na zamjenu kazne zatvora radom za opće dobro te organiziranje i nadziranje njegovog izvršenja.

Točka 7. (točka 9. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) propisuje nadzor izvršavanja posebnih obveza izrečenih uz uvjetnu osudu i uvjetni otpust. Iz točke je brisano nadziranje obveza prema Zakonu o kaznenom postupku jer se radi o drugim poslovima koji nisu vezani uz nadzor posebnih obveza prema Kaznenom zakonu te posebnih obveza uz rad za opće zbog usklađenja s izmjenama i dopunama Kaznenog zakona.

Točka 8. je nova točka. Njome je propisano nadziranje izvršavanja pojedinih sigurnosnih mjera koje su dane u nadležnost probacijskog službi. Navedeno je usklađeno sa izmjenama i dopunama Kaznenog zakona.

Točka 9. (točka 1. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) se odnosi na nadzor izvršavanja obveza prema rješenju državnog odvjetnika o čijem ispunjenju ovisi odluka daljnjem kaznenom progonu.

Točke 10. i 11. su nove i odnose na nadzor prekida izvršavanje kazne zatvora kada tako odredi sudac izvršenja, odnosno na nadzor nad korištenjem pogodnosti tijekom izvršavanja kazne zatvora kada zatvor ili kaznionica to procijeni potrebnim. Navedeni poslovi su dodani iz razloga što se oni već u praksi provode, ali samo ako se procijeni da je izvršavanje nadzora potrebno kako bi se izbjeglo nepotrebno opterećivanje probacijske službe.

Stavak 2. se nije mijenjao te upućuje na Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova vezano uz način izrade izvješća i ostale dokumentacije koje izrađuje probacijski ured radi osiguranja standardiziranog postupanja.

Članak 11. – Procjena kriminogenog rizika i tretmanskih potreba

Ovom odredbom se određuje da je radi izvršavanja probacijskih poslova potrebno izraditi procjenu kriminogenih rizika i tretmanskih potreba za svaku osobu uključenu u probaciju za koju se izrađuje pojedinačni program postupanja i kada za to postoji potreba s obzirom na upute i smjernice Središnjeg ureda.

Članak 12. – Pojedinačni program postupanja

Stavak 1. je izmijenjen te se njime određuje tko izrađuje program, kada i s kojom svrhom.

Stavkom 2. određen je sadržaj pojedinačnog programa postupanja koji uključuje uz posebne obveze i sigurnosne mjere koje je odredilo nadležno tijelo, a kada je to potrebno i identifikaciju čimbenika koji su kriminogeno utjecali na počinjenje kaznenog djela. Uz navedeno, određeno je utvrđivanje psihosocijalnih

postupaka i intervencija usmjerenih na njihovo otklanjanje, kao i metode i rokove za njihovo provođenje te nositelje pojedinih aktivnosti. Osoba uključena u probaciju dužna je sudjelovati u izradi ovog programa.

Stavka 3. je dodan te je njime definiran sadržaj Plana izvršavanja.

Stavak 4. (stavak 3. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) propisuje obvezu dostavljanja programa sudu ili sucu izvršenja ako je određen zaštitni nadzor i naložene su posebne obveze, odnosno sigurnosne mjere.

Članak 13. – Probacijski informacijski sustav i osobnik

Ovo odredba je promijenila naziv s obzirom da je uspostavljen Probacijski informacijski sustav koji je zamijenio maticu. Odredba ne sadrži bitne razlike u odnosu na odredbu članka 13. Zakona o probaciji, NN 143/12., koji propisuje tko i kako vodi maticu i osobnik osoba uključenih u probaciju. Dodan je novi stavak 2. koji određuje da se u Probacijski informacijski sustav spremaju svi ulazni i izlazni dokumenti vezani uz izvršavanje probacijskih poslova.

Glava V. – Izvješća

Prijedlog zakona je zadržao kao zasebnu cjelinu glavu kojom su određena izvješća kao dio probacijskih poslova.

Članak 14. – Izvješća državno odvjetniku

Ova odredba je ostala ista te propisuje dostavljanje izvješća državnom odvjetniku o osobi za koju je izvješće zatraženo.

Članak 15. – Izvješće sudu

Stavak 1. je brisan jer probacijski ured ne izrađuje izvješće vezano uz odlučivanje o mjerama za osiguranje prisutnosti okrivljenika kako je već navedeno u članku 10. stavku 1. točki 2. ovog Obrazloženja, dok je stavak 2. ove odredbe ostao isti. Na traženje suda dostavlja se izvješće s podacima važnim za odluku o kaznenopravnoj sankciji.

Članak 16. – Izvješće sucu izvršenja

Članak 16. je izmijenjen te je u stavku 1. brisano da se na zahtjev suca izvršenja dostavlja izvješće u postupku odlučivanja o uvjetnom otpustu s obzirom da je to pitanje uređeno odredbom članka 18. ovog Zakona.

Novim stavcima 2. i 3. propisan je sadržaj izvješća koji sadrži podatke o konkretnim okolnostima koje sudac izvršenja smatra bitnim za odluku o prekidu izvršavanja kazne zatvora te rok za dostavu izvješća od petnaest dana od dana zaprimanja zahtjeva. Time se želi naglasiti da je u zahtjevu probacijskom uredu potrebno navesti koje su to informacije bitne za donošenje odluke o prekidu izvršavanja kazne zatvora, kako bi probacijski ured što brže mogao prikupiti i dostaviti potrebne podatke.

Članak 17. – Izvješće kaznionici, odnosno zatvoru

Ova odredba je izmijenjena te je u stavku 1. određena mogućnost izrade izvješća kaznionici, odnosno zatvoru prilikom odlučivanja o pogodnosti izlaska zatvorenika u mjesto prebivališta ili boravišta, ali u odnosu na izlazak koji traje dulje od 8 sati. S obzirom da probacijski ured djeluje u zajednici u koju dolazi zatvorenik kada koristi pogodnosti izlaska, on može izraditi adekvatno izvješće o situaciji u mjestu kamo zatvorenik dolazi, ali s ograničenjem da se mora raditi o izlasku koji traje duže od 8 sati. Ranija odredba je bila preširoko određena jer za kraće izlaske obveza dostavljanja izvješća nije svrhovita.

Stavak 2. i 3. određuju da izvješće mora sadržavati podatke o konkretnim okolnostima koje kaznionica odnosno zatvor smatra važnim za odluku o pogodnosti izlaska te rok za dostavu istog od petnaest dana od dana zaprimanja zahtjeva, čime se naglašava da je u zahtjevu probacijskom uredu potrebno navesti koje su to informacije bitne za donošenje odluke o pogodnosti izlaska zatvorenika, kako bi probacijski ured što brže mogao prikupiti i dostaviti potrebne podatke. U stavku 2. dodano je da se u slučaju utvrđivanja stava žrtve o pogodnostima izlaska kada to kaznionica/zatvor zatraže, može zatražiti stručna pomoć službe Ministarstva pravosuđa u čijoj je nadležnosti obavljanja poslova pružanja podrške žrtvama i svjedocima.

Članak 18. – Izvješće tijelu nadležnom za uvjetne otpuste

Stavkom 1. propisuje se obveza probacijskog ureda da po zahtjevu nadležnog tijela koji odlučuje o uvjetnom otpustu izradi izvješće s podacima o mogućnosti smještaja, kao i o drugim konkretnim okolnostima potrebnim za donošenje odluke te će se sukladno podacima dobivenim od kaznionice ili zatvora utvrditi mogućnost nastavka provođenja obveza utvrđenih pojedinačnim programom izvršavanja kazne zatvora kao što su npr. nastavak školovanja, nastavak liječenja ili odvikavanja od ovisnosti).

Stavak 2. određuje rok za dostavu izvješća od petnaest dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Glava VI. – Izvršavanje kazne zatvora i uvjetni otpust

Prijedlog zakona je grupirao u jednu glavu odredbe o postupanju probacijskih ureda tijekom izvršavanja kazne zatvora i pripreme i provođenje uvjetnog otpusta s izdržavanje kazne. Zakon o probaciji, NN 143/12., sadržava ove odredbe u Glavi VIII.

Članak 19. – Sudjelovanje u izvršavanju pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora

Ovom odredbom u stavku 1. precizirano je da probacijski ured nadzire pogodnosti izlaska zatvorenika duljeg od 8 sati ako je tako rješenjem odredio upravitelj zatvora odnosno kaznionice. Naime, zatvorenik može koristiti kratkotrajnu pogodnost od nekoliko sati i u takvim slučajevima nadzor probacijskog ureda nije svrsihodan.

Stavak 2. nije izmijenjen u odnosu na odredbu članka 27. stavka 1. Zakona o probaciji, NN 143/12. Njime je propisana obveza probacijskog ureda da o neispunjavanju obveza naloženih zatvoreniku rješenjem o korištenju pogodnosti obavijesti zatvor odnosno kaznionicu jer je takvo ponašanje zatvorenika osnova za ponovno razmatranje odluke kojom je korištenje pogodnosti odobreno.

Članak 20. – Sudjelovanje u izvršavanju prekida kazne zatvora

Ova odredba je nova. Sadašnje odredbe Zakona o probaciji, NN 143/12., o tome koje prekide izvršavanja kazne zatvora nadzire probacijska služba nisu bile dovoljno jasne, tj. proizlazilo je da bi probacijska služba mogla biti nadležna za sve prekide kazni zatvora pa čak i za one prekide u kojima sudac izvršenja rješenjem nije obvezao osuđenika na javljanje probacijskom uredu, ili probacijski ured na izvještavanje ako prestanu okolnosti za prekid, odnosno ako ga osuđenik zloupotrebljava. U praksi se događalo da se sudac izvršenja po tom pitanju obratio probacijskom uredu sa zahtjevom da ga se izvijesti kako teče prekid kojeg ured nije nadzirao jer je sudac izvršenja smatrao da je probacijska služba nadležna za nadzor svih prekida izvršavanja kazni zatvora pa čak i onda kada to nije bilo određeno rješenjem o prekidu. Sada je stavkom 1. ove odredbe jasno propisano da probacijska služba nadzire prekide izvršavanja kazne zatvora isključivo onda kada sudac izvršenja rješenjem odredi takav nadzor.

Stavkom 2. propisana je obveza probacijskog ureda da dostavi izvješće sucu izvršenja ako su prestali razlozi zbog kojih je prekid odobren, ili ako ga osuđenik zlorabi.

Članak 21. – Nadzor uvjetno otpuštenog osuđenika

Ova odredba sadržajno je u stavku 1. i 2. slična odredbi članka 29. stavka 1. i 2. Zakona o probaciji, NN 143/12., s time da se sada ovom odredbom određuje postupanje probacijske službe jedino kada je rješenjem o uvjetnom otpustu izričito naloženo postupanje probacijske službe. Stavkom 1. i 2. propisuje se obveza izrade programa provođenja i nadzora nad obvezama utvrđenim rješenjem o uvjetnom otpustu, dostava izvješća o izvršavanju obveza te kome se dostavlja rješenje o uvjetnom otpustu.

Stavak 3. je izmijenjen te određuje mogućnost predlaganja sucu izvršenja izmjenu obveza utvrđenih rješenjem o uvjetnom otpustu, njihovo ukidanje ili utvrđivanje drugih obveza koje nisu bile utvrđene, ali više ne sadrži mogućnost predlaganja izmjene pojedinačnog programa postupanja s obzirom da njega izrađuje i mijenja probacijski ured, a ne sudac izvršenja.

Dodani stavak 4. se odnosi na obvezu nadzora uvjetnog otpusta sukladno odredbi članka 384. stavka 2. Kaznenog zakona. Navedene odredba iz Kaznenog zakona propisuje da o uvjetnom otpustu može odlučivati i Povjerenstvo te Upravitelj zatvora/kaznonice, a nadzor provodi probacijski ured ako je naložena obveza javljanja probacijskom uredu.

Dodani stavak 5. propisuje dužnost probacijskog ureda da utvrdi način provođenja uvjetnog otpusta po zahtjevu nadležnog tijela te obavještavanje suca izvršenja u slučaju kršenja naložene obveze od strane osuđenika.

Glava VII. – Izvršavanje zaštitnog nadzora

Materija ove Glave, u Zakonu o probaciji, NN 143/12. - Glava VI., sadrži odredbe kojima je uređeno izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom. Zaštitni nadzor moguće je izreći uz uvjetnu osudu, rad za opće dobro i uvjetni otpust. Rad za opće dobro je reguliran u posebnoj glavi kao specifičan institut koji se izriče kao alternativa novčanoj kazni i kazni zatvora.

Članak 22. – Započinjanje izvršavanja zaštitnog nadzora

U stavku 1. određuje se rok u kojem pravomoćna i izvršna sudska odluka o izrečenom zaštitnom nadzoru mora biti dostavljena nadležnom probacijskom uredu. Takva odluka je temelj za provođenje zaštitnog nadzora. S obzirom da je sudac izvršenja prema mjestu prebivališta/boravišta nadležan za izvršenje kazne zatvora u slučaju da osuđenik izbjegava provođenje zaštitnog nadzora izrečenog uz rad za opće dobro u zamjenu za kaznu zatvora određeno je da će sud primjerak odluke dostaviti i sucu izvršenja.

Stavak 2. je novi te je njime posebno određeno da će tijelo nadležno za uvjetne otpuste pravomoćnu i izvršnu odluku kojom je izrečen zaštitni nadzor uz uvjetni otpust u roku od osam dana dostaviti probacijskom uredu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika, odnosno u mjesto otpusta zatvorenika u slučaju da se zatvorenik ne vraća u mjesto prebivališta/boravišta. Ide se za normiranjem posebnog stavka za razliku od Zakona o probaciji, NN 143/12., iz razloga što uvjetne otpuste ne odobrava samo sud.

Stavkom 3. propisano je da provođenje zaštitnog nadzora započinje bez odgode.

Članak 23. – Obveze probacijskog ureda u izvršavanju zaštitnog nadzora

Odredba stavka 1. je ostala ista kao odredba članka 19. stavka 1. Zakona o probaciji, NN 143/12., a uskladio se naziv sud umjesto prvostupanjski sud sukladno izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Stavkom 1. određuje se kome je probacijski ured i kojom dinamikom dužan dostavljati izvješća o provođenju zaštitnog nadzora. Sudac izvršenja nadzire provođenje zaštitnog nadzora izrečenog uz uvjetni otpust, a sud zaštitni nadzor izrečen uz uvjetnu osudu i uz rad za opće dobro te u skladu sa svojom nadležnosti donosi daljnje odluke s obzirom na rezultate provođenja nadzora. Dinamika izvješćivanja određena je ovisno o duljini trajanja zaštitnog nadzora jer ne bi bilo svrhovito da se podnosi izvješće svakih četiri mjeseca ako zaštitni nadzor traje dulje od jedne godine.

Stavkom 2. propisano je hitno postupanje za slučaj neispunjenja obveza utvrđenih pojedinačnim programom postupanja. Probacijski ured može predložiti preispitivanje izvršavanja zaštitnog nadzora za razliku od prije kada je imao obvezu predlaganja preispitivanja.

Stavak 3. je novi te određuje hitnost postupanja probacijskog ureda u izvješćivanju nadležnog suca izvršenja ili suda ukoliko osuđenik ne surađuje s probacijskim uredom prije izrade pojedinačnog programa postupanja.

Stavak 4. (stavak 3. u Zakonu o probaciji, NN 143/12.) je usklađen s izmjenama i dopunama Kaznenog zakona u pogledu naziva instituta sudac izvršenja ili sud. I nadalje je propisan rok od sedam dana od dana primitke izvješća za pokretanje postupka preispitivanja provođenja zaštitnog nadzora.

Stavak 5. nije se mijenjao. Njime se daje mogućnost probacijskom uredu za davanje prijedloga za izmjenu ranije odluke o zaštitnom nadzoru.

Članak 24. – Izvršavanje sigurnosne mjere zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora

Odredba je ostala ista kao i odredba članka 20. Zakona o probaciji, NN 143/12. S obzirom da je sadržaj zaštitnog nadzora određen odredbama Kaznenog zakona što se odnosi i na slučaj kada je zaštitni nadzor izrečen kao sigurnosna mjera, određena je smisljena primjena odredaba o izvršenju sigurnosne mjere zaštitnog nadzora sukladno odredbama ove Glave.

Glava VIII. – Izvršavanje rada za opće dobro

Materija ove Glave (u Zakonu o probaciji, NN 143/12. - Glava VII.) propisuje upućivanje i izvršavanje rada za opće dobro, obveze probacijskog ureda u izvršavanju rada, način izvršavanja, odgoda, prekid i zastara rada za opće dobro.

Članak 25. – Upućivanje i započinjanje izvršavanja rada za opće dobro

Stavak 1. ovog članka nije bitno izmijenjen u odnosu na odredbu članka 21. stavka 1. Zakona o probaciji, NN 143/12., što se tiče određenja kome i u kojem roku sud dostavlja pravomoćnu i izvršnu presudu kojom je kazna zamijenjena radom za opće dobro. Radi usklađenja sa izmjenama i dopunama Kaznenog zakona koristi se naziv sud, a ne prvostupanjski sud. Presuda se osim probacijskom uredu dostavlja i sucu izvršenja s nalogom za izvršenje kazne ako se radi o kazni zatvora. Ukoliko osuđenik izvrši rad za opće dobro, sudac izvršenja neće aktivirati nalog za izvršenje kazne zatvora. Probacijski ured je dužan bez odgode pozvati osuđenika da se javi u probacijski ured radi davanja pristanka na rad za opće dobro što je dio probacijskih poslova.

Stavak 2. isto nije bitno izmijenjen osim u usklađivanju naziva sud, a precizira postupanje u slučaju nemogućnosti izvršavanja rada za opće dobro. Njime je propisana obveza probacijskog ureda za dostavu obavijesti sucu izvršenja ili sudu ako osuđenik nije dao pristanak na rad za opće dobro, ili nije dostupan probacijskom uredu odnosno ne javi se probacijskom uredu u roku od 8 dana za koji je pozvan.

Stavak 3. nije izmijenjen, a propisuje kome i u kojem roku će državni odvjetnik dostaviti svoje rješenja kojim je naložio obavljanje rada za opće dobro.

Stavak 4. je usklađen sa izmjenama i dopunama Kaznenog zakona te propisuje obvezu probacijskom uredu da osobu uključenu u probaciju koja je dala pristanak na rad za opće dobro uputi na rad za opće dobro te o tome obavijesti sud ili državnog odvjetnika koji je naložio obvezu.

Stavak 5. je novi te propisuje koga će probacijski ured obavijestiti ako iz očitih okolnosti proizlazi da osoba uključena u probaciju ne može izvršavati rad za opće dobro. U praksi izvršavanja probacijskih poslova se pokazalo da postoji mogućnost ozljeđivanja ili obolijevanja osobe uključene u probaciju i da su ozljede i

bolest takve naravi da je evidentno da ona neće moći izvršiti rad za opće dobro, o čemu je nužno što prije obavijestiti navedene institute.

Članak 26. – Obveze probacijskog ureda u izvršavanju rada za opće dobro

Ovaj članak je djelomično izmijenjen u odnosu na odredbu članka 22. Zakona o probaciji, NN 143/12.

Stavkom 1. propisana je obveza probacijskog ureda da obavijesti nadležna tijela o izvršenju rada za opće dobro. Brisano je izvještavanje nakon polovine izvršenog rada jer se u praksi pokazalo kao nepotrebnim i samo opterećuje tijela izvještavanja.

Stavak 2. je proširen u odnosu na odredbu u Zakonu o probaciji, NN 143/12., a vezano uz obvezu izvještavanja nadležnih tijela ukoliko osoba uključena u probaciju ne izvršava rad za opće dobro, s time da sada takva obveza postoji i u slučaju nesuradnje osobe uključene u probaciju prije započinjana rada za opće dobro.

Odredba stavka 3. je ovim prijedlogom usklađena sa izmjenama i dopunama Kaznenog zakona i razdijeljena je kroz stavke 3. i 4. Navedenim stavcima se uređuje postupanje suca izvršenja ili suda u slučaju nemogućnosti izvršenja rada za opće dobro kao posljedice postupanja osobe uključene u probaciju te se uređuje postupanje državnog odvjetnika u slučaju neizvršavanja rada za opće dobro kojeg je naložio.

Članak 27. – Način izvršavanja rada za opće dobro

Stavak 1. je usklađen s odredbama Kaznenog zakona kojim je u nadležnost probacijske službe stavljeno određivanje sadržaja i roka za izvršenje rada za opće dobro. Probacijski ured će prilikom donošenja rješenja o rasporedu na rad utvrditi mjesto rada izvršenja rada te će voditi računa o opsegu i vrstama raspoloživih poslova, kao i o osobnim prilikama, zaposlenju i sposobnostima osobe uključene u probaciju. Iz teksta odredbe brisana je riječ stručnost radi usklađenja sa izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Donošenjem rješenja osigurava se poštivanje osobnosti i dostojanstva osobe uključene u probaciju te transparentnost upućivanja na rad za opće dobro.

U stavku 2. preciznije je navedeno koje rješenje donosi probacijski ured te se njime omogućava podnošenje žalbe protiv istog rješenja. O žalbi odlučuje Ministarstvo pravosuđa putem nadležne unutarnje ustrojstvene jedinice.

Stavak 3. je po svom sadržaju jednak odredbi članka 23. stavka 2. Zakona o probaciji te se odnosi na sklapanje ugovora s ustanovama i pravnim osobama radi izvršavanja rada za opće dobro, čime one dobivaju pokriće za prihvaćanje osoba na rad.

Stavkom 4. se analogno kao i prilikom izvršavanja kazne zatvora osiguravaju osobe koje izvršavaju rad za opće dobro od nezgode na radu.

Stavak 5. je novi te omogućava da probacijski službenik uslijed promjene bitnih okolnosti (npr. promjene prebivališta osobe uključene u probaciju ili zaposlenje kod kojeg osoba može raditi samo vikendom), kao i na zahtjev pravne osobe ili tijela javne vlasti u kojem se izvršava rad za opće dobro prekine izvršavanje rada za opće dobro i osobu uključenu u probaciju uputi na rad drugom poslodavcu. U praksi se događalo da su pojedine pravne osobe zatražile od probacijskog ureda prekid izvršavanja rada (npr. zbog nedostatnosti poslova ili ukidanja pravne osobe odnosno pritužbi na rad) te je probacijski ured morao uputiti osobu uključenu u probaciju na rad drugom poslodavcu kako bi se sankcija izvršila u cijelosti. Navedenom odredbom formalizira se takav postupak.

Članak 28. – Odgoda i prekid rada za opće dobro

Stavkom 1. propisuje se kada i u kojem roku osoba uključena u probaciju može podnijeti molbu za odgodu rada za opće dobro. Odgoda se, što je novina, može podnijeti i prije što je doneseno rješenje o rasporedu na

rad. Naime, u praksi se događalo da osoba uključena u probaciju ima zakonski razlog (npr. akutno oboljenje) za odgodu rada i prije donošenja rješenja o rasporedu, ali ne može uputiti zamolbu za odgodom rada dok se ne donese rješenje. Time je dolazilo do nepotrebnog odugovlačenja postupka izvršavanja rada za opće dobro jer se rješenje o rasporedu na rad formalno moralo donositi, dostavljati adresatima i onda donositi rješenje o odgodi rada. Također, rok za podnošenje molbe za odgodu rada od 3 dana od dana primitka rješenja o rasporedu na rad nije bio svrsihodan, niti životan jer je bilo primjera da je izvan tog roka, a prije samog izvršavanja rada došlo do ostvarenja jednog od razloga za odgodu/prekid te se formalno u konkretnom slučaju molba ne bi mogla podvesti pod zakonsku definiciju o odgodi ili prekidu rada za opće dobro. Ovom odredbom rješavaju se navedeni nedostaci i produžuje rok za odgodu rada na 7 dana od dana nastanka jednog od razloga iz članka 29. ovog Prijedloga.

Stavci 2. i 3. se nisu mijenjali u odnosu na odredbe članka 24. stavka 2. i 3. Zakona o probaciji, NN 143/12. Njima se propisuju mogućnost podnošenja molbe probacijskom uredu tijekom rada za opće dobro radi prekida izvršavanja rada, a koji je o njoj dužan odlučiti u roku od 3 dana od dana primitka. Isti rok za odlučivanje se odnosi i na molbu za odgodu rada.

Stavak 4. je novi i on omogućuje da se po službenoj dužnosti donese rješenje o odgodi/prekidu rada za opće dobro ukoliko osoba uključena u probaciju nije sama u stanju to zatražiti čime se rješava pravna praznina u takvim slučajevima, a koja je otežavala postupanje probacijskom uredu (potreba ovakvog normativnog uređenja uočena je za vrijeme elementarnih nepogoda – poplava u Istočnoj Slavoniji 2014. godine).

Stavak 5. (stavak 4. Zakona o probaciji, NN 143/12.) određuje da je za odlučivanje po žalbi na odluku povodom zahtjeva za odgodu/prekid izvršenja rada za opće dobro nadležno Ministarstvo pravosuđa koje donosi rješenje o žalbi putem svoje unutarnje ustrojstvene jedinice kao stručnim tijelom, stoga intervencija suda nije potrebna.

Članak 29. – razlozi za odgodu i prekid rada za opće dobro

Odredbom ovog članka određuju se razlozi za odgodu ili prekid rada za opće dobro.

U odnosu na odredbu članka 25. stavka 1. Zakona o probaciji, NN 143/12., u točki 4. produženo je vrijeme odgode/prekida rada zbog visoke i rizične trudnoće i roditeljstva do godine dana života djeteta s obzirom da je takvo uređenje sukladno institutu roditeljskog dopusta kojeg koristi samo jedan roditelj za prvo i drugo rođeno dijete prema Zakonu o roditeljstvu i roditeljskim potporama.

Dodane su nove točke 5. i 6. s dodatnim životnim razlozima za odgodu/prekid koji uključuju sezonski rad, povremene rad nezaposlene osobe uključene u probaciju, rad na brodu ili platformi, privremeno povećan opseg poslova kod redovnog rada, oduzimanje slobode i izdržavanje kazne.

Stavak 2. je izmijenjen u pogledu trajanja odgode/prekida koje je određeno u nešto duljem vremenu sukladno životnim situacijama koje traže takvo novo uređenje.

Stavak 3. je ostao isti te određuje da ukupno trajanje svih odgoda/prekida ne može biti dulje od šezdeset dana, osim iz razloga koji su utvrđeni točkama ove odredbe, a što je sve u skladu s vremenom za izvršenje rada propisano Kaznenim zakonom.

Dodan je stavak 4. u kojem se osobi uključenoj u probaciju propisuje dužnost dostavljanja dokaza kako bi potkrijepio razloge koje navodi radi odgode odnosno prekida izvršavanja rada za opće dobro. Dokazi radi odobravanja odgode/prekida su se i do sada tražili te je ovom odredbom to zakonski samo formalizirano.

Članak 30. – Zastara izvršenja rada za opće dobro

Odredba ovog članka se nije mijenjala u odnosu na odredbu članka 26. Zakona o probaciji, NN 143/12. Njome je propisano da će zastara izvršenja rada za opće dobro nastupiti u skladu s odredbom Kaznenog zakona o zastari izvršenja kazne. Isto tako vrijeme za koje je bilo prekinuto izvršavanje rada za opće dobro,

neće biti uračunato u ukupno vrijeme određeno rješenjem probacijskog ureda u kojem rad za opće dobro treba izvršiti.

Glava IX. – Izvršavanje posebnih obveza

Prijedlog zakona zadržao je kao zasebnu cjelinu glavu kojom je opisano izvršavanje posebnih obveza.

Članak 31. – Započinjanje izvršavanja posebnih obveza

Ova odredba je usklađena s izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, ali se nije u bitnome mijenjala u odnosu na odredbu članka 30. Zakona o probaciji, NN 143/12. Njome je propisano postupanje suda ili suca izvršenja koji su naložili posebne obveze i probacijskog ureda po zaprimanju pravomoćne i izvršne odluke. S obzirom da posebne obveze može izreći i sudac izvršenja uz uvjetni otpust, taj institut je dodan u odredbu ovog članka. Posebne obveze se mogu izreći osim uz uvjetni otpust i uz uvjetnu osudu, ali se ne mogu više izreći uz rad za opće dobro sukladno izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Rok za dostavu odluke kojom su izrečene posebne obveze probacijskom ured ostao je isti i iznosi osam dana od dana donošenja. Stavkom 2. propisano je da probacijski ured mora izraditi pojedinačni program postupanja bez odgode.

Članak 32. – Obveze probacijskog ureda u izvršavanju posebnih obveza

Stavak 1. nije se bitno mijenjao u odnosu na odredbu članka 31. stavka 1. Zakona o probaciji, NN 143/12. Usklađen je kao i prethodni članak s izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Njime su propisani rok i obveze probacijskog ureda o izvještavanju provođenja posebnih obveza, ovisno o tome da li su posebne obveze izrečene uz uvjetnu osudu ili uvjetni otpust. S obzirom na provođenje pojedinih posebnih obveza u specijaliziranim ustanovama, određena je obveza tim ustanovama da o rezultatima stručnih tretmana izvijeste probacijski ured.

Stavak 2. i dalje propisuje obvezu obavještavanja suda ili suca izvršenja ukoliko osoba uključena u probaciju krši posebne obveze, ali i nadležnu policijsku upravu za one posebne obveze koje probacijski ured provodi zajedno s policijom, dok se stavkom 3. obvezuje probacijski ured da obavijesti suca izvršenja ili sud o nastanku razloga zbog kojih nije moguće naložene obveze ispuniti u roku. Obavijest se mora dostaviti bez odgode kako bi nadležno tijelo moglo promptno reagirati u navedenim situacijama.

Glava X. – Izvršavanje sigurnosnih mjera

Glava X. je nova glava Prijedloga zakona. Njome je uređeno izvršavanje pojedinih sigurnosnih mjera koje su izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dane u nadležnost probaciji. Novi Kazneni zakon proširio je popis sigurnosnih mjera koje nadzire probacija u odnosu na ranije zakonsko rješenje tako da se osim sigurnosne mjere zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora sada nadziru i sigurnosne mjere obavezno psihijatrijsko liječenje, obvezno liječenje od ovisnosti i obvezan psihosocijalni tretman.

Članak 33. – Započinjanje izvršavanja sigurnosnih mjera

Ova odredba propisuje obvezu suda koji je izrekao sigurnosnu mjeru da presudu dostavi nadležnom probacijskom uredu u roku od osam dana radi izvršavanja. Stavkom 2. propisuje se obveza izrade pojedinačnog programa postupanja bez odgode po primitku presude.

Članak 34. – Obveze probacijskog ureda u izvršavanju sigurnosnih mjera

Ovom odredbom propisani su rok i obveze probacijskog ureda o izvještavanju provođenja sigurnosne mjere, dok se stavkom 2. propisuje obveza obavještavanja suda ili suca izvršenja ukoliko osoba uključena u probaciju ne izvršava sigurnosne mjere.

Glava XI. – Izvršavanje obveza po rješenju državnog odvjetnika

Glava XI. je nova glava. Državni odvjetnik može nakon prethodno pribavljene suglasnosti žrtve ili oštećenika prema načelu svrhovitosti odustati ili uvjetno odgoditi kazneni progon ako osumnjičenik ili okrivljenik izvrši obvezu koju mu je naložio državni odvjetnik. S obzirom da dio tih obveza po svojem sadržaju odgovaraju posebnim obvezama iz Kaznenog zakona, u Zakonu o probaciju, NN 143/12., nadzor izvršavanja tih obveza od strane probacije određen je člankom 32. iz Glave IX., a poziva se na provođenje tih obveza na smisleno isti način kao i što se provode posebne obveze. Ovim Prijedlogom zakona nadzor izvršavanja obveza po rješenju državnog odvjetnika smješten je u zasebnu glavu jer se ipak radi o posebnoj vrsti probacijskog posla.

Članak 35. – Započinjanje izvršavanja obveza po rješenju državnog odvjetnika

Ovom odredbom stavak 1. određuje državnom odvjetniku koji je počinitelju rješenjem odredio izvršenje obveze prema načelu svrhovitosti te je uvjetno odbacio kaznenu prijavu ili je uvjetno odustao od kaznenog progona dostavljanje svog rješenja nadležnom probacijskom uredu radi nadzora nad izvršavanjem obveze.

Stavkom 2. probacijskom uredu se propisuje dužnost izrada plana izvršavanja obveze i to odmah po zaprimanju rješenja od državnog odvjetnika.

Članak 36. – Obveze probacijskog ureda u izvršavanju obveza

Ovom odredbom propisano je izvješćivanje državnog odvjetnika o provođenju utvrđenih obveza po izvršenju istih, odnosno tijekom samog izvršavanja ako to zatraži državni odvjetnik, dok stavak 2. određuje da se državni odvjetnik bez odgode izvijesti o neizvršavanju obveze kako bi promptno odlučio o nastavku kaznenog progona.

Glava XII. – Prijelazne i završne odredbe

Prijedlog zakona zadržao je glavu o prijelaznim i završnim odredbama

Članak 37. – Provedbeni propisi

Članak 37. je sadržajno ostao isti u odnosu na odredbu članka 36. Zakona o probaciji, NN 143/12., te je njime određeno da će Ministar pravosuđa donijeti novi Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslova iz članka 4. stavka 6. ovog Zakona u roku od tri mjeseca.

Članak 38.

Ovaj članak propisuje prestanak važenja Zakona o probaciji („Narodne novine“, broj 143/12.) te daljnju primjenu onih odredaba važećeg Pravilnika o načinu obavljanja probacijskih poslova koje nisu u suprotnosti s novim Zakonom o probaciji.

Članak 39.

Ovom odredbom propisan je dan stupanja na snagu Zakona.